

Nowe technologie w szkoleniu operatorów

Ośrodek Szkolenia Operatorów Maszyn jest doświadczalną placówką kształcenia zawodowego działającą w strukturze IMBiGS prowadzącą merytoryczne prace rozwojowe nad wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi dydaktycznych w tym symulatorów w programach szkolenia praktycznego operatorów maszyn. Działania te związane są z wprowadzaniem Ram Kwalifikacji do procesu nauczania zawodowego.

Rama Programowa określa kategorię kompetencji, jaką uzyska osoba kończąca każdą formę kształcenia – podstawowego, średniego, wyższego, a także szkolenia regulowane rozporządzeniami ministrów branżowych. W polskich uwarunkowaniach, szkolenia operatorów maszyn budowlanych są ciągle pozaformalną formą kształcenia zawodowego.

Jak zatem temat ten postrzegany jest przez OSOM IMBiGS? Jaka jest jego misja i zadania w kształceniu zawodowym?

OSOM jest ośrodkiem doświadczalnym. Jednym z jego zadań są prace nad nowymi narzędziami oraz badaniem ich skuteczności dydaktycznej w procesie nauczania. Badany jest również wpływ tych narzędzi na podnoszenie oraz profilowanie kompetencji końcowych kursantów.

Takim nowoczesnym narzędziem jest dynamiczny, sterowany w trzech osiach symulator koparki gąsienicowej. Stanowisko pozwala na symulację ekstremalnie trudnych warunków pracy, w jakich może znaleźć się

operator. Istnieje możliwość indywidualnego programowania stopnia trudności ćwiczeń przez trenera. Do dyspozycji są 43 scenariusze do szkolenia umiejętności praktycznych i 3 scenariusze dotyczące budowy maszyny. W warunkach rzeczywistych na poligonie, nie ma możliwości sprawdzenia takiej ilości zdarzeń. Ważną zaletą stanowiska jest możliwość obserwacji pracy koparki na tablicy interaktywnej przez wszystkich uczestników szkolenia. Dzięki temu uzyskano kontrolę procesu szkole-

Fot. Forum Budowlane

nia operatora, oraz wgląd, w jakim stopniu wykorzystuje on kinematykę maszyny. Zaletą tego rozwiązania jest również to, że w szkoleniu mogą uczestniczyć wszyscy kursanci, a nie tylko osoba siedząca na symulatorze (co pokazano na załączonych zdjęciach). Instruktor na podstawie obrazu może analizować wspólnie z pozostałymi uczestnikami szkolenia błędy, jakie popełnił siedzący za sterami koparki – symulatora kursant. Ćwiczenia na symulatorze stanowią obecnie 30% czasu zajęć praktycznych na etapie wstępnym.

W planach jest opracowanie konfiguracji symulatora w wersji mobilnej. Ośrodek Szkolenia Operatorów Maszyn funkcjonuje w strukturze Instytutu Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalanego w Warszawie od 1 marca 2002 roku, i działa w ramach Zakładu Kształcenia Ustawicznego. Statut Instytutu określa obo-

wiązek prowadzenia przez Ośrodek prac rozwojowych w obszarze szkolenie i doskonalenia zawodowego osób dorosłych. Wyniki tych prac OSOM sprawdza w ramach prowadzonych szkoleń operatorów maszyn budowlanych i drogowych oraz montażystów rusztowań. Równolegle prowadzone są również szkolenia osób w zakresie technologii produkcji i certyfikacji kruszywy oraz bezpiecznej eksploatacji maszyn i urządzeń wykorzystywanych w górnictwie skalnym.

Zainteresowanym uzupełnieniem kompetencji w zakresie budowy, zasad odbioru i eksploatacji rusztowań Ośrodek proponuje fakultatywne kursy uzupełniające: „Osoba kompetentna w zakresie odbioru rusztowań”, „Osoba kompetentna w zakresie eksploatacji i użytkowania rusztowań”, „Osoba kompetentna w zakresie nadzoru nad montażem i demontażem rusztowań”.

Nowy – modułowy program szkolenia, który aktualnie jest wdrażany, pozwala podnieść kompetencje absolwentów na wyższy poziom. W przyszłości kompetencje będą odpowiednio zaznaczone na dokumencie kończącym. Dokument ten będzie wówczas jednoznacznie czytelny w całej Europie. Warto zaznaczyć, że proces wdrażania Ramy Kwalifikacji zakończyły już: Portugalia, Francja, Wielka Brytania oraz Czechy, Estonia i Łotwa. Na ukończeniu są prace prowadzone w Niemczech. Ramy Kwalifikacji powstały, by ułatwić swobodne poruszanie się po osobom po europejskim rynku pracy.

Ośrodek Szkolenia Operatorów Maszyn ma swoją siedzibę przy ul. Racjonalizacji w Warszawie oraz siedem baz zamiejscowych zlokalizowanych w: Czechowicach-Dziedzicach, Łukowie, Ostrołęce, Radomiu, Starachowicach, Suwałkach i Tychach.

Zadaniem OSOM jest również prezentowanie nowych technik i narzędzi w szkoleniu operatorów maszyn. Najbliższa taka prezentacja będzie miała miejsce podczas majowych targów Autostrada-Polska w Kielcach. OSOM zaprezentuje spójny proces szkolenia praktycznego operatorów maszyn budowlanych z wykorzystaniem symulatora. Podpowie pracodawcy jak identyfikować kompetencje absolwenta szkolenia. Symulator zostanie zaprezentowany w pełnej konfiguracji sali treningowo-szkoleniowej. Dodatkową atrakcją będą różnego rodzaju konkursy dla operatorów pracujących na maszynach budowlanych. ■